

GENTSE MEMORIEDAGEN

7 januari 1735

Overlijden van Francis Rومان, Gents kunstenaar, geleerde en architect. Broeder Romanus, geboren te Gent op 22 maart 1647, trad op 25-jarige leeftijd als lekebroeder in de Orde der Predikheren. Hij herstelde en vergrootte het klooster te Maastricht en bouwde een nieuwe boogbrug over de Maas. Zijn faam als bouwmeester werd zodanig groot dat Louis XIV hem naar Parijs haalde om een stenen brug te bouwen tussen het Faubourg St.-Germain en het Louvre-paleis. Na enkele maanden was broeder Romanus' vermaarde "Pont Royal" over de Seine voltooid. De brug was 140 m lang en 15 m breed. Nog vele jaren bleef hij in Frankrijk om er talloze werken uit te voeren. Hij werd dikwijls gezien op de grote recepties van de Zonnekoning te Versailles.

7 januari 1867

Overlijden te Gent, op 69-jarige leeftijd, van Theodoor Schellinck, dagblad-redakteur, letterkundige, geschiedschrijver, enz... Helaas gooide hij zijn capaciteiten weg door allerlei vervalsingen te maken waarmee hij heel wat geleerden om de tuin heeft geleid. Hij stelde onder andere een verzonnen lijst op van de Gentse kunstenaars tussen 1339 en 1540.

7 januari 1751

Keizerin Maria-Theresia verleent aan de Staten van Vlaanderen de toelating "tot de suyveringhe ende verdiepynghe vande vaert van Brugghe naer Gendt ende eenighe doorsnydynghen door de selve twee steden" (Bedoeld werd het graven van de Coupure en het uitdiepen van de Brugsevaart. Tussen 1751 en 1753 werd het Sint-Agnetesas gebouwd tussen de Coupure en de Leie met de bedoeling het waterpeil in de Brugsevaart hoog te houden voor schepen met een grote tonnenmaat, afkomstig van Oostende. Dat bleek achteraf een misrekening te zijn. Mettertijd werden de deuren van het sas gewoon opengelaten. Dat is ook logisch want het Leiewater stroomt naar zee en niet andersom. Dit 18de-eeuwse gegeven pas perfekt in mijn twee-waterpeilen-theorie die uitvoerig aan bod komt in mijn boek, *Wijnberoepen in het Oude Gent*, in voorbereiding).

8 januari 1789

Gent kent een uitzonderlijk strenge winter. De kanalen zijn sedert weken dichtgevroren. Hout en kolen ontbreken en de armoede is verschrikkelijk. In hun dagboek noteren de gebroeders Callion dat er op 8 januari in alle kerken van de stad plechtige missen worden opgedragen om verbetering van de weersomstandigheden te bekomen "opdat de menschen van gebrek niet en sauden sterven".

8 januari 1661

De beiaard op het Belfort speelt voor de eerste maal elk uur, half uur en kwartier. De deuntjes zullen doorgaans eens per jaar vernieuwd worden in de goede of stille week (de week van Pasen).

8 januari 1578

De rederijkerskamer De Fonteyne voert het mysteriespel, "De Historie ofte het spel van Jeftha", uit voor het Hof van Wackene aan de Poel (In 1778 werd op de plaats van het steen, "Hof van Wackene", het "Hotel de Nockere" gebouwd. Later vestigde er zich de "Katholieke Kring". Nu kennen we het gebouw beter als "Het Volk" en "De Volksliefde". Jeftha was een bestuurder van de Israëlieten die Israël van de Ammonieten verlostte).

9 januari 1816

De "Société des Arts", die een zeer belangrijke rol speelde in het artistiek leven van de 19de eeuw te Gent, bekomt van koning Willem I de titel van "Koninklijke Maatschappij voor Schone Kunsten en Letteren" (Deze vereniging was in 1808 gesticht door enkele kunstenaars en architecten waaronder Louis Roelandt en Pierre-Jacques Goetghebuer) (**HOSTE L., Gezelschapsleven te Gent in de 19de begin 20ste eeuw, IV. Artistiek gerichte verenigingen, in "Ghendtsche Tydinghen", jaargang 21, nr. 2, p. 90).**

9 januari 1781

Het kollege van Schepenen van de Keure beslist, op advies van de Koophandelskamer, een Academie van Koophandel te stichten. Het onderricht wordt in vier leergangen verdeeld en de lessen worden gegeven in de Lakenhalle (1781 is tevens het jaar waarin Oostende tot vrijhaven wordt verklaard en een uitzonderlijke bloei beleeft in verband met de Vierde Engelse Oorlog. Een vrijhaven is een haven die door de regering van alle tolwetten ontheven is, waarin schepen van alle naties, zonder betaling van rechten, kunnen binnenlopen en handel drijven. Gent profiteert via haar Brugsevaart mee van deze bloeitijd. In 1780 beschikte de Gentse Koophandelskamer over een kantoor in het Pakhuis op de Korenmarkt).

9 januari 1866

Geboorte van de Gentse schilder Albert Baertsoen. Twee rasechte kunstenaars, Jean Delvin en Gustaaf den Duyts, waren zijn eerste leermeesters geweest. Van de ene heeft Baertsoen de strenge techniek geërfd en van de andere de melancholische kijk op de wereld. Niemand heeft beter dan Baertsoen de atmosfeer aangevoeld van onze kaaien, met de logge sleepboten, die het beeld breken van de in het water weerkaatste gevels. Niemand heeft zo intens het verleden opgewekt van de stad, die de machtigen deed beven. Baertsoen: een leven en een werk zonder vreugde of glimlach, maar met poëzie en gevoel.

9 januari 1953

Overlijen op 82-jarige leeftijd van de Gentse artieste, Marie Dutry, moeder van de schilders Jean-Marie en Edmond Dutry. Zij liet enkele fraaie en frisse aquarellen van de Azurenkust na.

10 januari 1826

Plechtige inhuldiging van de nieuwe zalen van de "Concorde" op de Kouter, naar de plannen van de bekende Gentse architect Louis Roelandt.

10 januari 1834

Geboorte van de Gentse geschiedschrijver Prosper Claeys, die in de "Flandre Libérale" en in talloze brochuren en boeken, de kleine geschiedenis van zijn stad heeft geschreven, wat hem de bijnaam van Gentse Lenôte heeft doen verkrijgen (Claeys studeerde aan het Atheneum en aan de Gentse "Hoogeschool" in gezelschap van Gustaaf Rolin, Napoleon De Pauw, Julius Vuylsteke en Tony Bergmann. Sinds 1862 was hij Armmeester en werd daarna voorzitter van het Bureel van Weldadigheid. Een straat, getrokken in 1912, werd naar hem genoemd. De straat is heel toepasselijk bebouwd met kleine woningen voor bejaarden in neotraditionele stijl. Ik droom er soms

van zulke huisjes te zien verrijzen aan de Sint-Antoniushoek, maar ja, dat is luidop dromen. Met de hedendaagse architectuur maak ik mij geen illusies. Romantisme is nu eenmaal gedemodeerd en vervangen door functionalisme. Alsof het gevoel géén functie meer heeft) (**FRIS V., De Historische Persoonsnamen der Straten van Gent, Gent, 1922, p. 27).**

Ronald DE BUCK
